

Uchwała Nr 4200/II/161/2021

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 29 listopada 2021 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Ślemień projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ślemień

Na podstawie art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) oraz art. 13 pkt 12, art. 19 ust 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak
Członkowie Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonym przez Wójta Gminy Ślemień projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ślemień.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Ślemień przekazał Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ślemień w ustawowym terminie określonym w art. 238 ust. 1 w związku z art. 230 ust. 2 i 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 późn. zm.).

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, dokonał analizy przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Skład ustalił i zważył, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej został opracowany w formie projektu uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i obejmuje lata 2022 – 2027.
2. Okres objęty wieloletnią prognozą finansową oraz okres, na który sporządzono prognozę kwoty długu, są zgodne z wymogami określonymi w art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 83).
3. W projekcie wieloletniej prognozy finansowej zawarto dane, określone zgodnie z przepisem art. 226 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych.
4. Wartości przyjęte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej i w projekcie budżetu na 2022 rok są ze sobą zgodne w zakresie wyniku budżetu, związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego, ale nie są zgodne w zakresie źródeł pokrycia ujemnego wyniku budżetu, co opisano w odrębnej opinii wydawanej w przedmiocie możliwości sfinansowania deficytu budżetu.
5. Dochody i wydatki bieżące na lata objęte prognozą ustalone zostały przy zachowaniu zasady, o której mowa w art. 242 powołanej na wstępie ustawy o finansach publicznych - z zastrzeżeniami opisanymi na końcu niniejszej opinii.
6. Prognoza kwoty długu została sporządzona z zachowaniem relacji, o której mowa w art. 243 wyżej powołanej ustawy o finansach publicznych - z zastrzeżeniami opisanymi na końcu niniejszej opinii. Ponadto wskazuje się, że różnica do granicznego wskaźnika jest w 2024 roku niewielka i wynosi zaledwie 0,38 punktu procentowego.
7. W załączniku do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wykazano przedsięwzięcia, zgodnie z wymogami zawartymi w art. 226 ust. 3 i ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Nadmieniam się jedynie, że nie wskazano jednostki realizującej lub koordynującej dla ostatniego przedsięwzięcia z zał. nr 2, której wskazanie jest wymagane na podstawie art. 226 ust. 3 pkt 2 ww. ustawy o finansach publicznych.
8. W prognozie zawarto upoważnienia dla Wójta Gminy sformułowane na podstawie art. 228 ustawy o finansach publicznych.

9. Do projektu wieloletniej prognozy finansowej, w myśl regulacji zawartej w art. 226 ust. 2a ustawy o finansach publicznych, dołączono objaśnienia przyjętych wartości zawierające informacje uszczegóławiające dane, o których mowa w art. 226 ust. 1 tej ustawy.

Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia, gdyż dane stanowiące podstawę wyliczenia zawartych w wieloletniej prognozie finansowej relacji z art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych nie zawierają kwot nieprawomocnych zwrotów dotacji i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, pozyskanych przez Gminę w poprzednich latach budżetowych. Z danych będących w posiadaniu tut. Izby, w tym z wyjaśnień Wójta Gminy zawartych w objaśnieniach do opiniowanego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, wynika bardzo wysokie ryzyko konieczności dokonania przez Gminę zwrotu dużych kwot środków, tj. w wysokości ok. 3,7 mln zł plus odsetki za zwłokę. Szczegóły dotyczące orzeczonych nieprawomocnych (wg zawartej informacji) zwrotów zostały przytoczone w odrębnej opinii wydawanej o projekcie uchwały budżetowej na 2022 rok. Z tych względów, w ocenie Składu Orzekającego niezbędne jest prowadzenie działań oszczędnościowych po stronie wydatków, jak i intensyfikacja działań po stronie dochodowej celem zapewnienia możliwości zrównoważenia budżetu i wieloletniej prognozy finansowej w warunkach dokonywanych zwrotów środków, przy spełnieniu wymogów przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Niezbędne jest stałe monitorowanie sytuacji finansowej przez Organy Gminy i już aktualnie szukanie wszystkich możliwych potencjalnie rozwiązań i analizowanie różnych scenariuszy oraz dokonywania symulacji finansowych wyjścia z tej sytuacji (np. dogodnego układu ratalnego, pozyskania finansowania zewnętrznego z dogodnym harmonogramem jego spłaty, dokonania analizy zasadności i skuteczności toczących się postępowań pod kątem ewentualnego dalszego narastania odsetek za zwłokę).

Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia, chociaż dane z przedłożonych do opiniowania projektów uchwał przewidują spełnienie zasad uchwalania budżetu z art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych, jednakże nie uwzględniają dużych kwot dotacji i środków grożących Gminie do zwrotu wynikających z nieprawomocnych decyzji. Konieczne jest wprowadzanie do budżetu oraz wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ślemień stosownych zmian i korekt, najpóźniej w dacie uprawomocnienia się decyzji właściwych podmiotów wydanych w przedmiocie zwrotów środków. Niekorzystne dla Gminy rozstrzygnięcia spowodują, że konieczne być może będzie wezwanie Gminy do opracowania i uchwalenia programu naprawczego lub wdrożenia innych procedur sankcyjnych. Przypomina się, że z art. 240a ust. 5 ustawy o finansach publicznych wynika, że w okresie realizacji postępowania naprawczego jednostka samorządu terytorialnego:

- 1) nie może podejmować nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych;
- 2) nie może udzielać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego;
- 3) nie może udzielać poręczeń, gwarancji i pożyczek;

- 4) nie może ponosić wydatków na promocję jednostki;
- 5) nie może ponosić wydatków z funduszu sołeckiego, chyba że poniesienie wydatków jest konieczne do zakończenia realizacji zadania rozpoczętego przed dniem przyjęcia programu postępowania naprawczego;
- 6) ogranicza realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych.

Z uwagi na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze epidemii COVID-19 wskazuje się na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego. Stosownie bowiem do przepisu art. 230 ust. 3 ww. ustawy o finansach publicznych - opinię do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionego wraz z projektem uchwały budżetowej regionalna izba obrachunkowa wydaje ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający przedstawiony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zaopiniował - jak w sentencji.

W wykonaniu przepisu art. 230 ust. 3 zdanie drugie, w związku z przepisem art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, niniejsza opinia winna zostać opublikowana przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2176 z późn. zm.).

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziedziak